

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫТААБЫ РАЙКОМУН УОННА ҮЛЭНИТТЭР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОННААБЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Х а н ы а т
1931 сүл алтынны
ыйтан тахсар

№ 26 (4760)

1976 сүл. Олуныу 28 күнэ
СУБУОТА

Сынаата
2 харчы

Бүгүн Москвада Съез-
тэр Кремлээби Дыба-
рыастарыгар Советскай
Союз Коммунистической
партиятын XXV съездэ
бэһис күнүн үлэлиир.

СОВЕТСКАЙ СОЮЗ КОММУНИСТИЧЕСКАЙ ПАРТИЯТЫН XXV СЪЕЗДЭ

МОСКВА. (ССТА). Ленинскэй партия штаба 15 жолууен коммунистар, советскай норуот бүтүүнүн иннигэр отчуоттуур, кэлэр көмүскө кэсиптэри бөлүктөр, сүткөн масштабаах уонна дьомунтаах политическай суолталаах үлэ туһунан аан дойдуга интигирлэр. ССКП XXV съездин бастагы күнэ ордук уратылаах уонна оройдодоох буолла. Партия Кини Комитетын Отчуотун туһунан ССКП КК Генеральной секретара табаарыс Л. И. Брежнев дакыллаткан делегаттар улахан болдомтолоохтук интигилэр.

ССКП XXIV съездин конниттэн ааспыт биэс сүл коммунистарга, советскай норуотка бүтүүнүгөр сүдү суолталаах сыйыктар уонна дьомунтаах көмүскө буолла. Ийэ дойду модун күүһэ улаатта. Советскай дьомун олохторо материаллаах, духоннай да өттүнөн өссө байыллыт буолла. Итинни партия саамай улахан суолталаарынан аарар. Коммунизм материаллаах-техникалык базатын үскөтүнүгэ, дойдуга куттал суох буолуутун хааччыйымыга саага бөдөң хардым оһоһулунна. Съездэр икки ардыларындагы көмүскө партия экономикалык үлэтин политическай түмүгэ, советскай дьом герейдүү үлэлэрин сүрүн ситиһини интигир, Тохсус пилеткада, ити инни ааспыттардаагы, промышленнай бородууксууа балаача үрдүк үүнүүгө ситиһилиннэ. Саага социальная дьомунтаах ити инни ааспыт икки пилеткада көрүлүбүтүн да үп өрсүөттөннө.

Съезд делегаттарын ортолоругар тая хаһаайыстыбатын сүүһүнэн бастыгынара уонна специалистара баалар. Кинилэргэ, сир оһоһуутун уонна сүөһү интигир үлэһиттэригэр, дойду экономика агарнай салааларын сайдымыгар дириг ырытын оһоһуллубут Кини Комитет дакыллатан чааһа бастаган туһайылына. Окус пилеткада-тыа сиргэ үлэһиттэрэ улахан уонна уустук сорукары быһаарыахтара. Олортон саамай тирээн турарынан бурдугу үүннэрини салгы улаатыннарары буолар.

Табаарыс Л. И. Брежнев үлэни аан бастагынан салаабыт коллективтарга туһалайа опит истин тыларын тохсус уонна окус пилеткалар тутууларынан көмүскө улаханым долгуһун интигилэр. Ити дьом үлэлэр айылда сүдү баайын Ийэ дойду туһатыгар таһаарарга кыагы бизэр, Сибир, Хотугу сир, Орто Азия уонна Далай Носток киэң оройуоннарын олоһор саамай киллэрэр.

Дойду иннигэр турар араас өрүттөөх сорукары ситиһилээхтик быһаарарга үлэ оһорумтуотун түргэник улаатыннарарынан, общественнай производство көдүүбүн тосту үрдэтигэр атын суол суох. Көдүүбү үрдэтин—партия экономикалык стратегиятын дьомунтаах соруото. Саага пилетка, дьом шйар

партия, көдүүс уонна хааччылба пилеткаларын буолуохтаах.

Олуныу 25 күнүгэр съезд үлэтин саларан ытта. ССКП Кини Ревизионнай Комиссиятын дакыллатан Комиссия председателе Г. Ф. Сизов оһордо. Ити конниттэн ССКП Кини Комитетын Отчуотун дакыллатан уонна Кини Ревизионнай Комиссия дакыллатан дьүүлэһин садалар.

Съезд делегаттара, ССКП политикаын биер санаан биһирээн турар, коммунистар, дойду бары үлэһиттэрэ партия улуканнаах быһаанынан ситиһилээхтик толорорго бэлэмнэрин туһунан аһалар. Съезд делегаттара Кини Комитетынан киллэриллибит айэ уонна норуоттар икки ардыларыгар биһиргэ үлэһитин иһин оһсубуу программатын истинник биһиринилэр. Бу программа ССКП XXIV съездин дьомунтаах уонна ситиһилээхтик толоруллубут айэ программатын салгытынан уонна ону салгы сайыннарынан буолар.

Олуныу 25 күнүгэр сарсыардаагы муһаахха тыл эһилэр: ССКП КК Политбюротун чилиэнэ, партия Москва куораттаагы комитетын бастагы секретара В. В. Гришин, ССКП КК Политбюротун чилиэнэ, Украина Коммунистической партиятын КК бастагы секретара В. В. Щербинцай, ССКП КК Политбюротун чилиэнэ, Казахстан Коммунистической партиятын КК бастагы секретара Д. А. Мухомов, ССКП КК Политбюротун чилиэнэ, партия Ленинградтаагы обкомун бастагы секретара Г. В. Романов, «Южук-бассуоль» (Кемеровская уобалас) производствнай холбох «Нагорная» шахтатын биһиргэһирэ Е. И. Дроздецкай уонна да аһыттар.

МОСКВА. (ССТА). Олуныу 25 күнүгэр Съездэр Кремлээби Дыбарыастарыгар ССКП XXV съездэ иккис күнүн үлэһэтэ.

Съезд делегаттары дойду партиянай, советскай, профсоюзнай уонна хаһаайыстыбаннай органдарынан, промышленнай предприяттилар, тутуулар, колхозтар уонна совхозтар, научнай уонна да атын төрияталар, общественность коллективтарынан, дойду үлэһиттэриттэн албэс аһааннаах өрөдөөлөр, үтүөнү баарымылар, үлэ роллордара көмүскөһүнэлэр.

Москвичтар, бары советскай дьом курдук, дьом эттэ ССКП КК Политбюротун чилиэнэ, партия Москва куораттаагы комитетын бастагы секретара В. В. Гришин, ССКП ис уонна тас политикаын бүөс-бүтүнүү биһиринилэр. Партия салалатынан столица үлэһиттэрэ кырата суох ситиһилэһиннэлэр. Ааспыт пилеткада москвичтар быһааным таһынан хас да миллиард солкуобай суумалаах бородууксууны оһорон таһаардылар. Москваны көрдөрүүлөөх коммунистическай куоракка кубулутар туһунан ССКП XXIV съездин туроруллубут

соруу ситиһилээхтик толоруллар.

Украина үлэһиттэрин ситиһилэрин туһунан ССКП КК Политбюротун чилиэнэ, Украина Коммунистической партиятын КК бастагы секретара В. В. Щербинцай көмүскөтө. Тохсус пилетка сылларыгар республикада сүүһүнэн бөдөң промышленнай предприяттилар тутулулар. Тая хаһаайыстыбатын бородууксууатын соруотталааһын биллэрдик үрдэтэ.

Билин сылларга Казахстанга улахан уларымылар табыстылар дьом интигирдэ делегаттарга ССКП КК Политбюротун чилиэнэ, Казахстан Коммунистической партиятын КК бастагы секретара Д. А. Мухомов. Индустрия-салаалара түргэник сайдалар, Билигин республикада промышленнай производство кээһиэ сэрин интигир таһымы 30 төгүтүн ордугунан куюһарар. Дойду тыатын хаһаайыстыбатын сайдымыгар, ордук бурдугу үүннэрингэ, Казахстан үлэһиттэрэ улахан кылааты киллэрэлэр.

Ленинградка, дьом ССКП КК Политбюротун чилиэнэ кандидат, партия Ленинградтаагы обкомун бастагы секретара Г. В. Романов. Тохсус пилеткада ордук научнай-техникалык прогресс төһүннэ быһаарар салаалар урдук төһүннэ сайыннылар. Ленинград мелуһуен көрүгө рабочайдара бүтүн биэс күнүгэр сорукары түөрт күнүгэ толорорго куталалаһалар.

Табаарыс Л. И. Брежнев дакылата рабочай кылаака улахан интигирин, үөрүү уонна кыан тутуу чыстытын үскөтө, дьом эттэ «Нагорная» (Кемеровская уобалас) шахта биһиргэһирэ Е. И. Дроздецкай. Кини бийэтин табаарыстарын үлэ ситиһилэрин туһунан көмүскөтө. ССКП КК уонна СССР Министрдарын Советин чох уонна сланцевай промышленности рабочайдарыгар эһин чыччатынлар тустарынан сорукарыта тахсыбыт уураахтара горняктар тустарыгар партия саага кыһамчытын көстүүтүнэн буолар дьом делегат.

Белоруссия үлэһиттэрэ ааспыт пилетка сүрүн экономикалык уонна социальная сорукарын ситиһилээхтик толордулар, дьом ССКП КК Политбюротун чилиэнэ кандидат, Белоруссия Коммунистической партиятын КК бастагы секретара П. М. Машеров. «Белоруссия партиянай төрияттигэр идеологиялык кадрдары сүүһүрдөһүн уонна интэр үлэ туһунан» ССКП КК уураада уонна Кини Комитет атын да докумуоннара республика коммунистарыгар, бары үлэһиттэригэр улахан суолталаахтар.

Российскай Федерация үлэһиттэрэ партия съездин үлэ улахан ситиһилээхтик көрүстүлэр, дьом ССКП КК Политбюротун чилиэнэ кандидат, РСФСР Министрдарын Советин Председателе М. С. Соломонов. Тохсус пилеткада промышленнай бородууксууаны оһоһуу (Бүтүүтүн 2 стр. көр).

МОСКВА, КРЕМЛЬ, СЪЕЗДТЭР ДЫБАРЫАСТАРА ССКП XXV СЪЕЗДИГЭР САХА УОБАЛАСТААБЫ ПАРТИЙНАЙ ТЭРИЛТЭТТЭН ДЕЛЕГАТТАРГА

СУБУРУУСКАЙ ааттыан советскай рабочайдара билигин кыайымттан-кыайымыа сирдөөн иһэр Улуу Коммунистической партия XXV съездин үлэтин хас күн аайы улахан сөмүрүһүн радиоман истэлэр, телеэкранынан көрөлөр. Эһиһини, Ленинскэй партия саамай үрдүк түмүгүн кыттылаахтарын, бу сүткөн улахан со-быгынан интигир, истинник өрөдөөһүнүгө.

Съезд иннигэр ударнай кыаһа турунан, билин советскай коллектив, өсүдүр-стаага ити ааттылаахын сы-

агардаагы быһаанын 100,5 түрүлөөгө булгаахын көмүскө-лаагы быһаанын 100,5 түтү туттарымы икки кыаһа сору-дарын 102,5 уонна мччат су-луну голоһууу графигын IIII бырыһыан толорбутун туһунан Эһиһэ рапордыбыт.

Советскай бары үлэһиттэрэ съезд үлэһир хас биһирини күмүлү производствога үрдүк ситиһилэринен билиһиннэргэ саага өбөһөтөлүстүбэлэри ыла-нан кууруһунуу үлэ турун-нулар.

Хаан-уруу партияны XXV съездин үлэһит ситиһилэри баарыбыт.

М. БЕЛЫХ,
советскай директор,
Е. ЕФИМОВ,
партийнай секретар,
Г. ДРАГУНОВ,
рабочий председателе.

III

«СЕЛЬХОЗТЕХНИКА» Чу-ранчы оройуоннаагы холбо-лукун коллектив хаан-уруу Коммунистической партия XXV съездин Эһиһин инти-гир өрөдөөһүн уонна сити-һилээхтик үлэһириттэргэ баарар.

Советскай Союз Коммунисти-

ческой партиятын учуурат-таа XXV съезд аһыллыгыт, съезд ССКП КК Генеральной секретара табаарыс Л. И. Брежнев дириг ис аһоһо-ноот дакыллатан улахан өрө-көтөрүлүүн, дириг аһо-нымынан интигир уонна партия туруорар сүткөннөөх сорукарын олоһо киллэрэргэ куруук бэлэмнэ.

Билин коллективит, пар-тия XXV съездин көрсө таһи-тылабыт социалистическай нуоталаһымыа кыһаран, съезд аһыллар күнүгэр валовой бо-родууксууаны оһоруу икки ыйдаагы быһаанын 121 быры-һыан толорбутун туһунан

Эһиһэ рапордыбыт. Холбо-хун бастыг шоһердара П. Г. Климов, Е. И. Лаврентьев, Ф. Н. Иванов, С. С. Кузьмин көмүскө сорукарытын таһымы-уһа аһардылар.

Коллектив рабочайдара, ин-женерной-техникалык үлэһит-тэрэ съезд үлэһир күннэри-гэр биер ис кыаһагы толору туһунан өссө үрдүк кыһи-лэри ыларга дьомун аһи-нылаахтык үлэһиннэлэр.

А. ШАДРИН,
управляющий,
И. СИВЦЕВ,
партийнай секретар,
Т. НОБЕ,
местном председателе.

СОВЕТСКОЙ СОЮЗ КОММУНИСТИЧЕСКОЙ ПАРТИИ XXV СЪЕЗД

(Бүтүүтэ, Иннин 1 стр. нэр).

руу 12 бырийман улаатта. Көккө сыяларга нураан бодобутун үрдүнөн, колхозтар уонна совхозтар өгөрөн табаалар бородууксуяларын сыппаары орто көзмө 15 бырийман улаатта. Республикара быһа холуһан 3 молуйуөн кэригэ мал саңа дьэүэ көһөн киллэрдэ. Тым хаһаайыстыбатын сайыиһнарыыга партия саңа кыһаныытын туһобутунан РСФСР Хара буора суох ээһатын уларыта тутарга өйбөһүлүбүт программа буола. Дойду үлэүэ уонна социализай ситиһиилэүэ, дьэи баднытэүэ ардаатар, ССКП Кини Комитетын Политбюротун уонна табаарыс Л. Н. Брежнев тус байбатын политическай уонна тэрийэр үлэлэрин кытта бастыһыт сибээстээх.

Съезжа кыранамеһа таһинаағы ыдылдьыттардан сөһи ээрдаластылар: Польша Холбоһуктаах Рабочай партияһын КК бастагы секретара **З. Герин**, Вьетнам Улоһиттарын партияһын КК бастагы секретара **Ле Зуан**.

Съездот Кремлээрн Дыбармастарыгар ССКП XXV съезнэ үлэтин салгыыр. Съезд делегаттара ССКП Кини Комитетын уонна Кини регионалнай комиссия Отчуот, туур дыккааттарын дириг эппитинастэхтик уонна интерестэхтик дьуулаһаһалар.

Тыя этгаччылар ОСКИ Кичи Комитетын политическай диниятын уонна практическай үлэтин, Оттуоттуур дакилаау бары балаһыанньаларын итиннэ түмүктэрин толору уонна бүүс-бүтүнүгү бийириргэ этик кваллэраллар. Партийнай тэрилтэлэр-представителлэрэ экономика, наука уонна культура сайдымаларыгар бодон ситиһиннэр тустарынан киэн туттан туран этэллэр. Тохсус нэтигэскара, дин бэлитинэр съезди, комплуним материальнай-техиническай базатын уоскэтингэ сана бодон хароһы олобулунна.

Олушнгу 25 кунундаги кыргызски муныахха тыл этарибур СССР КК Политбюротун чилизингэр кандидат, Узбекистан Коммунистическая партиятын КК бастагы секретари Ш. Р. Рашидов тохусе пятилетка сылларыгар республика улаинтара 24,5 мелуйуон тонна хлопогы эботор партия XXIV съезин Директиваларынан керулгубутунээбэр 2,3 мелуйуон тоннанан эбэди хонуйдулар диеи кийтинерде. Узбекистан улаинтарин сити кийилэре—партия ленинскэй национальнай политикатын, Советский Союз бары нуруоттарын хардарыта колчолесууларин тумуга диеи балистэбэ араатар.

Грузия үлэиттэрэ пятилетка кирбиилэрин ылар иһин охсуһууга норуоттар дорродууларын суолтатын хас күнүгэ алсын биллэлэр, диэте бэлэтин этитигэр Грузия Коммунистическаяй партиятын БК бастакы секретара З. А. Шеварднадзе, Араатар итинн саргы республика партийнай тэриитетин үлэитгэр төхтөөтө.

Е. Н. Фролова аатынан Ивановскайдлары меланже-
вай комбинат таңас өрөөнчүтө А. Ф. Ерофеева комму-
нистар улуу партиялары—Ленин партиятын көккөтү,
гөр үлөлөһүн үрдүк чыңан уюна аниатнаһын
туһунан этте. Кини социалистическай куоталаһын хан-
чылыгыгар комбинат коллективна оборудованиени туһа-
ныны түсөсарары; норуот туттар табаардарын хаачыс-
табырын үрдөтөри ситиһэрин туһунан көрсөртө.

Съезд делегаттарын эбэрденэлтилер: Куба Коммунистический партиятын КК бастакы секретаря, Куба Революционной правительствотын премьер-министра **Ф. Кастро**, Германия Бирл Союмо Социалистической партиятын КК бастакы секретаря **Э. Хонеккер**, Чехо-

словакия Коммунистической партии и КК Генераль-
ный секретаря, ЧССР Президиума Г. Гусак.

Олундну 26 күнүдөр ССКП XXV съези үлэтин салдаан
ыгыт.

Партия Краснодарской крайкомун бастакы секретара С. Ф. Медунов Кубаны бурдугу үүннэрөөччилэрин сити, аһылларын туһунан, киһилэр аһылларынгар өнүс пхатилет-каҕа турар соруктар тустарынан көпсөөтэ. Аһылларга саамай сүрүннэрэ—үрдүк хаачыстыба лаах бурдугу үүннэринин улаатыннарары. Кыраайга аһын сирин структуратын тупсарар үөһө мөһүлөстөр үлэлэри киэ-ник ыһыты түүнүгэр мөлүүбөнүнэн тонна бурдугу эби-ылар кыах үөскүөдө. Кубаныга рис махтаналарын үү-нүүтүн ыларга бөдөн зонаны төрийгө табаарыс Л. И. Брежнев туруорбут соруга толорулуна диэн араатар сызжа аһынтыларда.

Бийиги партиябызатар, диген этте Азербайджан Коммунистической партиятын КК бастакы секретара Г. А. Алиев, саяалта ленинскэй стилэ бигэттик олохсуйда. Коммунистар-идеяларын хүүһэ, диген чорботон бэриэтэ: та араатар, кини нуруот саныыр саяалатын уонна араллн сөргөхтик тыктарарыгар буолар. ССКП XXIV съезэ тохсус пятилеткага Азербайджан ичингэр тургубут социальнай-экономическай сорукутара ситиһинилээхтик төлөрүлүннүдүр. Республикага нуруот хайаайыстыбата үрдүк тэтиммөсөн сайдыыта ситиһининнэ.

ОСРС - Науканын Академиятын президенти А. П. Александров асынып штылкеткара советский ученайдар үлөлөрүн туурун съезд делегаттарыгар көрсөтө. Биги дойдубутулар уникальней телескоптар, «Токамак-10» баарадай улахан термоядернай установка онёлулулулар. Космобы советский чинчийинилер нурут хаазаысытыбатыр хайым-үйө улахан тууаны бирээлэр. Научнай-технический прогресс ситиинилэрэ дойду экономиканы сайдытыгыгар үчүгөйдик сабытталдылар.

Орто Урал Ийэ дөйдүгэ бөрт элбэх ыадаллаары биэрэр, кини предпринятиеларын бородууксууларга аан дөйдү уонунан аарыллар дөйдүлэригэр таһаарыллаллар. Партия Свердловскайдлары обкомун бастагы секретара **Я. П. Рябев** уобалаас төхсүс пятилеткага ылыммыт эба, ыкэстэлистибэлэрин болдьобун иннинэ толордо диэн инитиннэрдэ. Урал предпринятиеларыгэр партийнай тэрияталар салаалтарынан ыкэстэник тэнитиллэр социалистической куоталааны уонна үлэлиин турар предпринятиелары сыгалыы уларыттан өкөрүү ыкытылларын туһунан араатар биллэрэ.

ОСКН XXV съёнин задырыгыгар дойду бары-
йуоннарыттан — соьмэй республикалар столицаларыт-
тан уонна Хама кулларттан, бодон индустриальный
книинэртэн уонна эссе картада бэлэстэне илик сага
бөһүлөхэртэн сүрүктэр уонна телеграммалар быыс-
тала суох кириэ тураллар. Итилэргэ хас биридиллэри-
гэр аарда уонна сөздэ үлэтигэр ситиһинии багарыы
нэтигэ тыллара, үлэде ситиһинлэр түстөрүнэн рипэр-
дар, онус патилетка бастагы сылын былаанын бол-
додун ниникэ теллөргө бөлөм туһунан этиллэллэр.

Ити суруктар уонна телеграммалар автордара —
предприятиялар уонна тутуулар коллективтара, колхоз-

таахтар, учснайдар Коммунистическая партия не устат политиканын оёуулээр итгэннэ бийриилээр, таварыс Л. Н. Брежневкэ билигэ норуонпуд уйгууи ийин эйин бөгөргөтүү тулугар сьлалматэ сүөх алсаабар үзэти ийин итгиг билиини чүмштэтын этддлэр.

Итигэртэн икки сурук бу баар. «Экибастуутоль» холбоонун горняктара ааспыт патиленкада чох разрезтарын кыянталара 27 молүйөөн тоннакан улааттылар, нөрүгү хайзайыстыбатыр 185 молүйөөн тонна кэринэ—соруудаха көрүлүүттээвэр албах чапчыки оттуу барилкана миз билдирэллэр.

Ульяновский уобалас Круская заагман соахонун
рабочайдара тым ханайыстыбатын бары культуралы
рын үүнүүлэре сазгын үрдэһинин уонна сүбүүтүн
аһымалар бородууксууһаны элбэтинин ситистилэр. Би
лааһта көрүлүүбүттээбэр государствора быдан элбэх
бородууксууа атылланна. «Биһиги иннякитин асөө үчү
гэйдик үлэһини эрэннэрбит», — диир этилэр сүрукка.

Кировоградский го́балаз СССР XX съезини аатханы колхозун тракторнай биригээдэтин биригээдэинэ А. В. Гиталов СССР КК кулуи тутарлаары (1965 сыл) Пленумун уураалда тал хаанаахыстыбатын сайдыытыгар хайдах курдук улахан сабыдыалы онгодо джэн дойдуси сирин онгоороччуларын барыларын санааларын таба этта.

Тыд сирин үлэһитигэр көмөдө массынньаар үөһэ механизмнаар улам эбэхтих бэриһэр буолан иһэллэр. Механизатор туһугар партия кыһамньыта—кислени Ийэ дойдун үйүгүн туһугар өссө үчүгэйдик үлэһиттэ эбэхтинэстиир.

Бурдук—Алтай албан аята уонна киэн туттуута, диил эттэ партия Алтайскай крайкомун бастакы секретара **А. В. Георгиев**. Кыраай партийнай тэрилтэтэ оһус кигилеткада бурдук сыллаары орто заловой-хомуурун 8 мөлүйүөн тоннага тиздэр соругу тургоруар. Алтайга бурдук бөбө түрүктөөх үүнүүтүн ыларга дүүккүөрдөөх уонна ахсаабат үлэ мытыллар. Ночваны уу уонна тыах алдыатымыттан харыстыыр сыалтан киэн сирн өгөрүү системата олоххо киллэриниллээ.

Советская Латвияда СССР Кини Комитетын улахан болжолотун, республика коммунистарын практической улазлыгыг бастааһаннай көмөтүн туһунан Латвия Коммунистический партиятын КК бастаах секретара **А. З. Весс** эттэ. Партия, дьэстэ араатар, кини үлэһит масса айар активнеһын уонна инициативатын уһу-гуннарда. Республика партийнай төрүтүтүн мытар үлэтигэр бастаах суолталаах иккестани доһордоһуу, Со-ветский Союз норуоттарын быраатынча биһирэ улаз-даниһын уонна харадыта көмөһүтүүлэрин түбэт-бэтин иитин, хэ бичилии Союзнай республика сайды-гыгар улуу нууучча норуотун оруолун ойдоһуу улахан иккестани ылар.

Съезд делегаттарын аярдээттилер: Венгрия Социалистической Рабочей партиятын КК бастагы секретара **Я. Кадар**, Болгария Коммунистической партиятын КК бастагы секретара, Болгария Народнай Республикатын Государственный Советин Председателя **Т. Живков**, Португалия Коммунистической партиятын генеральной секретара **Алваро Куньял**.

ОРОЙУОН ҮЛЭИТТЭРЭ ХААН-УРУУ КОММУНИСТИЧЕСКАЙ ПАРТИЯ ЛЕНИНСКЭЙ
ИС УОННА ТАС ПОЛИТИКАТЫН ТОЛОРУ УОННА БҮҮС-БҮТҮННҮҮ ӨЙҮҮЛДЭР

ОХСУУЛААХ ҮЛЭНЭН ЭППИЭТТИЭХЛИТ

Бийиги, «Якутсельстрой» трест 572 М-даах механизировааннай колоннатын Чурапчытаагы тутар-монтажчылар улаастагы улаанитторо, партия XXV съезингэр ССКП РК Генеральной секретарга таб. Л. И. Брежнев дахкылаахтын астынан турар ийиттибит. Коллектив бу дырнг не хоһоонноох докумуонга ийиаллыбыт улахан сорууктары олоххо киллэрингэ бары куурун, дыоруун уурун улааниттэ баһаарына.

Мин болуотунууһутунай улаанит М. М. Смирников салайааччылаах 12 киилэлэх биригээдэм партия XXV съезин көрсө олус ийиалтына ийи бастаах ийи соруудахтарыан тодорон тийиһэр ийиалымы социалистическай эбэһээтэллэстэбит ийиэтээхтик толорууба. Биригээдэ ула үтүөй хаачыстыбатын ийи, баһааныры аһара толорор ийи куоталаһааны бастаах болуотунууһуктар Е. А. Портнягин, А. М. Неустров, И. И. Местников уо. д. а. көрдүлүүхтөр.

Бийигин ийи этээстээх олорор дыһын тута саллабыт. Ордук хаачыстыбатын кичээбит. Бу дыһни атырдыах ийиит, Туулааччылар күүлэри көрсө, бутэрэргэ сорууктаабыт. Ийи бийиги ССКП XXV съезин уураахтары олоххо киллэрингэ бастаах сэмэй ийиаллыһаанын болуора.

Н. НИКУТОВ.

Саха АССР үтүөлээх тутуучуһа,
Үлэ Албан Аатын III степеннээх ордены кавалера.

СНИМОНТАРГА: «Сельхозтехника» холбогун рабочайдара, инженерий-техническэй үлэһиттэрэ уонна сулууспалаахтарэ ССКП XXV съёһин үлэтин туһунан тэя хайаайыстыбатын управлениетын ныйабынай инженерэ В. И. Пенсеев бэсиздэтин исталлар.

П. СЕДАЛИЩЕВ фотолара.

ПАРТИЙНАЙ ТЭРИЛТЭЛЭР СЕКРЕТАРДАРЫН НЭТЭХТЭН ОСУОЛАТА

МАРКСИЗМ-ЛЕНИНИЗМ илэс-сиктара партияды быһаас баар, ол гынан баран экин моральнай авторитет быһааһа дьон быһааралара.

В. И. Ленин РСДРП I съезин түмүктэрин иһэн баран (оччолорго кини Сибиргэ сымакада этэ) «Аны билиги төрүөлүнээх партия буоллубут, ол аата билиэхэ быһаас үөскээтэ, ей-санаа авторитета быһаас авторитеттар кубулуйда, партия атын органа үрдүктүгөр бас бэриниэхэ баар буолда» дьон барка астынан суруйбута.

Ис партийнай демократия В. И. Ленин өкөрбүт принциптар олобуран сайдар уонна ол билигин билиги партиябыт иттиһэ быраабыты партиалар алохторутар арылхайдык көстөр. В. И. Ленин этэринэн, партийнай демократия сүрүн төрүтүнэн партия үлэтин бары төбөс-төтү быраапка олобуран партия хас бирдиди чилиэнэ ытытара, партия бары салайар органа быйбардааналара уонна куруутун синарданалара, алын төрүтүлэр үөһээтэ бас бэринэллэрэ буолар.

СССР улахан суолтаны ис партийнай демократияны салгыы сайыннарыыга биэрэр.

ПАРТИЙНАЙ ДЕМОКРАТИЯ уаһынайгы сүһүөх партийнай төрүтүлэртөн саҕалаһар. Манна коммунистар практической үлэ оскуолатын бараллар, ей-санаа өттүнөн иттиллэллэр.

Ис партийнай демократия бир сүрүн принцибинэн партийнай төрүтүлэргэ коммунистар партия политикатын олоххо киллэрини быһаччы төрийсинлэрэ, партия

салайар органаары үөскэтигэ кыттыылары, кинилэр үлэлэрин хонтуруоллааһына уонна онно сыһа бэриниһэрэ буолар. Билигин, коммунист бэйэтин партийнай төрүтүлэргэ хаһаайын курдук туттар. Ол да иһин партийнай төрүтүлэр бары дьаһаллара төрүөһүннээхтик, үрдүк таһымаахтык ыстыаһыларга ситиһиллэр. Ону билиги манник холбоһурдартан көрбүт. Ааспыт өтчүөттүөр-быыбардыр партийнай муһнахтарга оройуон үрдүнөн учуонка туура коммунистар

мэхтих быһааныылар, ол түмүгэр бэйэлэрин ис бопшуростарын сэдэхтик дьүүллэһэллэр, маар үөһээти партийнай органаар уураахтарын көрөллөр. Ол өх-суутугар коммунистар партийнай үлэбэ киһиник тардылыбаттар, коллективнай сэлалта мөлүүр, үлэбэ баар итэстөр туоратыллыбаттар. Итиниктиин партийнай төрүтүлэр секретардара партийнай муһнахтары быһаан быһытынан ытыттар, ис партийнай демократияны салгыы сайыннарыыга наадалах усулбуйула-

рудахтар, үлэ быһааныыра билигин да бааллар. Ити сүрүн бириччинэтинэн толорууну төрийин уонна хонтуруоллааһын мөлүүр, коммунистардан ирдэбил намыһаа буолар. Уураары манник, үлэ быһааныы өтөрүү, партийнай сорууда бэйэни—үлэһингэ баҕа санаа эрэ. Саамай кылаа быһаа ити баҕа санааны олоххо киллэрэр иһин күнүтэ ытытталлар төрийэр үлэ буолар. Партийнай үлэ бу өттүн секретардар чөрбөтөн туруораллара эрийиллэр.

политическай хаачыстыбаларынан достойнай буолан састааһа хаттаан талыллыбыттар.

ДЕМОКРАТИЯ УОННА КРИТИКА быһыыһаттар: бирдэрэ суох атынны толору өйдүөхкэ сатаманат. Критика дьон саҕаны, үчүгэйи көрдөөһүн формата. Ол иһин СССР КК «Тамбовский уобаластаагы партийнай төрүтүлэргэ критика уонна байэни критикаланыы түрүгүн туһунан» Уурааһар критиканы салгыы сайыннарыы соруутара түрүөрүлүбүттара.

Билиэхэ сорох партийнай төрүтүлэр критиканы уонна байэни критикаланыыны тэнитэргэ усулбуйуларын төрийбөттөр. Холбоһор, өт-үүт комбинатынаагы партийнай төрүтүлэргэ (секретарь Монастырева З. М.) ааспыт күһүн буолбүт өтчүөттүөр-быыбардыр муһнаахха коммунистар өтөрбүт үгүс критическай этилэригэр баччаанга дьирк практической дьаһаллар оҥһуулан толорууга ыһылда итинтөр. Итиниктиин партийнай төрүтүлэр критикада манник төтүү сыһаны таһаарбаттара наада.

ПАРТИЙНАЙ ТЭРИЛТЭЛЭР ис партийнай демократия Ленинскэй принциптеринэн салайтаран хас бирдиди коммунист партия активнай байыаһа буоларын, СССР чилиэнин үрдүк аатын достойнайдык илдьэ сымдарын этилэр өбөһүннээхтөр.

Ис партийнай демократияны сайыннарыыга субу күнүргэ буола туура СССР XXV съезэ улахан суолтаны биэрэ, этилэртээх сорууттары түрүөрдэ. След уураахтарын олоххо киллэрини партия салайар оруолун салгыы үрдүтүгэ быһаччы көмөлөһүө.

З. МОНАСТЫРЕВ.
СССР райкомун
партийнай-төрийэр үлэбэ
отделын сәбиэдиссэйэ.

ИС ПАРТИЙНАЙ ДЕМОКРАТИЯ

94,2 бырыһыаннара сымды-быттар, кинилэр 32 бырыһыаннара өтчүөттэри дьүүллэһингэ кыттыбыттар. «1976—1980 сылларга СССР норуотун хаһаайыстыбатын сайыннарыы сүрүн туһаайыылар» дьон СССР КК партия XXV съезигэр Бырайыагын дьүүллэһэр партийнай муһнахтарга коммунистар 87 бырыһыаннара сымдыан, өткөн 57 бырыһыаннара тыл этилэртөр.

КМЭН ДЕМОКРАТИЧЕСКАЙ төрүккэ олобуран бопшуростары дьүүллэһингэ партийнай муһнахтар улахан суолталахтар. Хомойуох иһин, билигин сорох партийнай төрүтүлэртөн секретардара (ПМК—Бынакытов И. Н., райПО—Еладкин Н. М., коммунальнай предпринимелар уонна тупсаран өтөрүү комбината—Варламов С. Н., олох-дьаһах комбината—Ноговицына Е. П., уо. д. а.) партийнай муһнахтары СССР Устаабын көрдөбүллэригэр этилэртүөр курдук хас мыйаһы ытытар ситиһептэр. Оттон сорохтор партийнай үлэни көтү-

ры төрийиэх тусталхтар.

Ис партийнай демократияны сайыннарыы дьон ол аата коммунистар төрээһин-политическай өттүнөн тэн буолууларын принцибин олоххо киллэрини буолар. Ити принцип партийнай төрүтүлэ уураахтары биэргөһингэ, партия салайар органаары быыбардааһынга уонна кинилэр үлэлэрин хонтуруоллааһынга үчүгөйдик көстөр.

БИЛИГИ ПАРТИЯБЫТ бэйэтин үлэтин элбэхтөр багаларынан уонна модьуйууларынан ытытар. Холбоһор, уураах ыһыллыбытын кэһэ кинини толорууга ханник да утарылыы оҥһулубат, оннооһор дьүүллэһин бириччинэтигэр утары өппит коммунистар кинини толоруулар булгуччулаах. Итинни эрэ буолан партия бир иһыгы дьисциплина баар. Оттон ол буоллаһына билиги партиябыт күүһүн төрүтэ.

Оройуон сорох партийнай төрүтүлэригэр толорулаахха хаалар уураахтар, партийнай со-

САЛАЙАР ОРГАНААРЫ, кинилэр салайааччыларын быыбардааһын, саҕардан бэйэни—бу партийнай демократия сүрүн көрдөбүлэ. Билигин оройуонмут партийнай төрүтүлэргэ партийнай органаарга (партибюралартаи СССР райкомун бөрүтүгэр тийэ) 233 коммунист быыбарданан үлэһинэ. Кинилэртөн 78-һа рабочай, 58-һа дьахтар. Бу чахчылар салайар партийнай органаарга ким барыта быыбарданар бириччинэтигэр туһунан этилэр.

Салайар органаары саҕардым принцибин олоххо киллэрини дьон кинилэр састааһарын учарат быһыытынэн үлэһити буолбатах. Бу коммунистары деловой уонна политическай хаачыстыбаларынан сүүмэрдэһини буолар. Ааспыт оройуоннаагы партийнай конференция райком чилиэннэн 53, чилиэнгэ кандидатынан 17, ревизионнай комиссия чилиэннэн 11 коммунисты быыбардаабыта. Кинилэртөн 39-ра райком састаабыгар саҕа киирбөттөр. Оттон ураты 42 кини партийнай үлэбэ дьөһүрдээх, деловой уонна

Үлэһиттэр депутаттарын оройуоннаагы Советын бэһис сессията

ҮЛЭҢИТТЭР ДЕПУТАТТАРЫН оройуоннаагы Советын бэһис сессиятыгар 1975 сылга райсовет исполкомун үлэтин туһунан райисполком председателэ таб. Р. Р. Бурнашев да кылаатын дьүүллэһингэ барыта 12 сессияга этилэр. Кинилэр, тохсус пятилетка бүтэһик сылыгар райсовет исполкома төрүтүлэригэр улахан балачча сөргөһүннүтүн, ол түмүгэр оройуон совхозтара, промышленнай предприятиялара, хаачыһар төрүтүлэлэрэ государственнай быһааныарын уонна социалистическай өбөһүннээхтөрүн толорууга көккэ үлэлэри ыһыллыттарын билиэтээн туура, исполком састааһына итинни өтүгэр учуоттууругар туһаайан көккэ критическай этилэлэри өтөрдүлэр.

Райсовет исполкомун тыа хаһаайыстыбатыгар управлениета (начальник таб. Коркин В. П.) оххостары оперативнайдык, диктонтон салайбат, государственнай быһааныары, социалистическай өбөһүннээхтөрүн толорууга көрдөбүлэ намыһах. Управление специалистара үөһүн быһаас, күһүннэ дьаһалларынан түбүгүрэллэр, бэйэлэрин тусталх үлэлэрини быһааныахтык, кэскиллээхтик дьарыктамматтар. Ол да иһин сүөһү итинни таһааран үлэлэрини механизациялаһын, искусственной осимлазһини олохтоһуу, племенной үлэни тупсары курдук туталх бопшуростар кэһини сылларга кыһын быһаарыллыбаттар. Итиниктиин управление састааһына, райсовет исполкома бу бодон итэстэри туоратыыга суһал дьаһаллары ыһаллара наада буолбутун туһунан Субуруускай аатынан совхоз директоры, депутат М. И. Белыт, Хатылы нэһилиэтин Советын исполкомун председателэ А. А. Савчук, ком-

мунальнай предпринимелар уонна тупсаран өтөрүү комбинатын начальнига С. О. Дьячковский төһөһөһөн этилэр.

— Фермаларга таһааран үлэлэри механизациялаһын хаалан иһэрин туһунан үчүгүн көһөтөһүт,—диэтэ Карл Маркс аатынан совхоз механизатора, депутат Д. А. Дьячковский.—Хомойуох иһин, дьаһала өппүттэн уларытбат. Ити бириччинэти, мин санаабыр, сорох өттүттэн бу үлэбэ суолта ситэ бөрүлүбүтэ буолар. Тыа хаһаайыстыбатын управлениета даҕаны, совхозтар салахталара даҕаны рационализаторскай этилэлэргэ, механизатордор саҕаны айыыга дьүүлүүүлэригэр ахайымытыга суох сыһааныаһаллар. Итинни мин бэйэм даҕаны үлэбэттэн билиһин. Кэһини сылларга сүөһү итинни таһааран үлэлэрини чэпчэтигэ мин хас даҕаны холоһон көрүүдэри өтөрбүтүм. Ол буоллаһына тутатына иһэ хаһаан ыһыллан, иһэнник оҥоммото, производствэ туһа-

РАЙСОВЕТ ИСПОЛКОМУН ӨТЧҮӨТҮН ДЬҮҮЛЛЭҢИИ

пыллыбата. Оттон, мин саныыр-быһаан, боростуой да буоллаллар ити оҥһуоттар илии үлэлэрини чэпчэтигэ, үлэ өтөрүмүстүн үрдэтигэ көмөлөһөх курдуктар. Итиниктиин рационализаторствэ, саҕаны көрдөөһүгэ өйбүд баар буолара наада. Бу бопшуробуһуан тыа хаһаайыстыбатын специалистара даҕаны, олохтоох Советтар даҕаны куруутун дьарыктаһахтаахтар.

Лесхоз директоры П. П. Дьячковский, айылга харыстабыллар нэһилэнтөрдөһүн Советтар, кинилэр исполкомнара билигин даҕаны мөлтөхтүн үлэһитлэрин критикалаата. Кини, ойууру көрдүн быраабылаларын кэһин элбэх чахчыларын холбоһура араллап туура, Хайахсыт, Бахсы, Волтоһо, Чураһчы сельсоветтары исполкомнара бу улахан суолталаах государственнай дьаһалаһын итинни күнүтэ дьарыктаһаллара наадалаһын мыйа.

Итинтан салгыи араатар нэһилиэннээххэ нууһуулар, орлун Чураһчы нэһилиэтин, тупсаран өтөрүүгэ общественнай төрүтүлэр быһаччы кыттыларын төрүтүлэргэ бэйэтин санаатын эттэ.

— Райсовет исполкома депутаттары кытта сибээһэ ситэтэ суох,—диэтэ Карл Маркс аатынан сов-

хоз Бахсытаагы отделениетын бириччинэтигэр, депутат Г. К. Савчук.—Билиэхэ, депутаттарга, оннооһор сессия уонна исполком быһаарыылар бириччинэтигэр тиэрдилибөттөр, сессияларга ыһырын даҕаны алаан-миһэн оҥһулулубат. Бу итэстэри туоратылыһахтарына, норуот талылаахтара оройуон Советын үлэһиттэр кыттылары тунсуо эттэ. Депутат итинтан салгыи Советтар, совхозтар социалистическай куоталаһыларын усулбуйуулар буруйу өтөрүүнү утары өхсүһүү, общественнай бэрээдэги бөрүгөтүү туруутара хайаан да киллэрииллэллэр наадалаһар тохтоото.

Болугур нэһилиэтин Советын исполкомун председателэ Е. С. Дьячковский сессияда өтөрүүт асарын үчүһүрүгэ аһаллаах бириччинэтигэр төрүтүлэргэ, кыһын наада буолар техниканын сәбиэртээххэ эрэ, бу бопшуроос олохтохтун быһаарылаһаһын туһунан эттэ.

Билигин оройуонмутугар кэһини сылларга туораталх культуралары манник кэһитингэ, бааһынаҕа минеральнай уоһуруулары иһэлэрингэ, хортуоһууһу олоһуууу аһитингэ көккэ үлэлэр ыһыллан эрэллэр. Ол

эрэри итэстэ-быһаас элбэх. Сир оҥһууутун культурата билигин да намыһах, үчүгүнү көрүү-хараһын мөлүүр, сааскы ыһыллы, үчүгүү хомууругар техниканы туһаныы модьүүһэ ситэтэ суох, минеральнай уоһуруулары киллэрингэ сорох сирдэргэ суолта ситэ бириччинэти. Итинтэр тустарынан сессияда тыа хаһаайыстыбатын управлениетын кылааһынай агронома В. Ф. Ермолаев саамай сөһтөөх этиини өтөрдө.

Райсовет исполкома ааспыт өттүгэр депутаттар быыбардааччыларын кытта сибээһэри бөрүгөтүүтэ, быыбардааччылар иһаһтарын толорууга ардыгар сөһтөөх көрдөбүлү туруорбат чахчылары таһаарытын Хайахсыт нэһилиэтин Советын исполкомун председателэ М. С. Леонтьев сөһтөөтэ.

ДЕПУТАТТАР, сессия кыттылаахтарын критическай этилэлэрин учуоттаан онус пятилетка бастаы сылыгар төрүтүлэригэр маас-сабай үлэни салгыи тупсары уонна онно тиэрдири хаһаайыстыбаны, культурнай тутуу соруутарын ситиһиннээхтик быһаары—оройуоннаагы Совет, иһин исполкомун дьөһүннээх соруутара.

